JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTEN[illegible]-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A°. 1857. **Zaturd[illegible] 4 April.** **N°. 27**

Prijs per half jaar voor *Batavia* . . . . *f* 12,50.
» » » » » *Java*. . . . . » 15,—.
» » » » » *Buitenbezittingen* . » 17,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt [illegible]nsdag en Zaturdag van elke week [illegible] posttijd.

De prijs der Advertentien is ZESTIG duiten voor de Vijf Woorden.
Bij eerste of meerdere herhaling DERTIG » » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.
Advertentien kunnen worden aangenomen tot TIEN ure's voormiddag

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

Civiel Departement.

Benoemd:

Tot vendumeester in de residentie Probolingo, *C. L. von Valentini*, secretaris dier residentie.

Tot pakhuismeester bij het zout-hoofddepôt te Pakkies (Krawang), *F. C. Claus*, gewezen opzigter der kustverlichting op de 4de punt in Straat-Sunda, thans op wachtgeld.

Tot 3den commies bij de directie van financien, de klerk bij die directie *A. H. Clignett*.

Tot cipier bij het civiel en militair gevangenhuis te Weltevreden, de substituut-cipier bij die gevangenis *C. L. Stekkens*.

Goedgekeurd:

Dat door den Gouverneur van Sumatra's Westkust

Is Ontslagen:

Eervol, als waarnemend vendumeester te Padang, de algemeene ontvanger *C. de Haze Winkelman*.

Is Opgedragen:

De betrekking van vendumeester te Padang, aan den assistent-resident aldaar *C. H. Palm*.

Dat door den Gouverneur van Celebes en Onderhoorigheden

Is Aangesteld:

Tot secretaris bij de wees- en boedelkamer te Macassar, *J. M. Trouerbach*, klerk ter gouvernements secretarie aldaar.

Marine Departement.

Opgedragen:

De waarneming der betrekking van onder-directeur bij de fabriek voor de marine, het stoomwezen en de nijverheid te Soerabaija, aan den officier-machinist bij de Nederlandsche marine *A. Sol*.

BEKENDMAKING.

Ingevolge bekomen last, wordt bekend gemaakt, dat Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal gewone audientie zal verleenen op Dingsdag den 14den April, des morgens ten 9 ure, aan het gouvernements hôtel te Rijswijk.

Belanghebbenden gelieven hunne aanvragen om audientie, onder duidelijke bekendstelling van namen en titels, te rigten aan den adjudant van dienst.

BUITENZORG, den 2den *April* 1857.

De Majoor-Adjudant, BERING LIESBERG.

Vendutien.

Maandag 6 April, wegens vertrek, voor het woonhuis van den heer *L. W. Stäcker*, op Kebon Sirie kant van Parapattan, door *Vaupel & Co.*

Dingsdag, 7 April, voor het commissiehuis van *John Pryce & Co.*

Woensdag 8 April, voor het woonhuis van den heer *A. T. Poublon*, Goenoeng Saharie, door *Vaupel & Co.*

en

Voor het commissiehuis van *Abeelen, Dennison & Co.*, tegen 4 en 1 pCt. vendusalaris.

Donderdag 9 April, uithoofde van vertrek naar Nederland, ten huize van den weldgestr. heer kapitein der infanterie *G. B. F. Wiggers van Kerchem*, te Weltevreden, (Kerkzijde) door *Gebr. Roselje & Co.*

en

Op het Heemradenplein, door *John Pryce & Co.*, à 2 pCt. vendusalaris.

Vrijdag 10 April, wegens vertrek, voor het woonhuis van den heer *Martens*, op het Molenvleit (hoek van de Prinsenlaan), door *van Slooten, Morgan & Co.*

en

à 4 pCt. vendusalaris, voor het commissiehuis van *Gebr. Roselje & Co.*

Oproeping van Crediteuren.

In de *Javasche Courant* van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

In opvolging van het bepaalde bij art 1130 en in verband tot art. 1037 en 1038 van het burgerlijk wetboek, worden door deze opgeroepen alle bekende en onbekende schuldeischers in de nalatenschappen van wijlen: *H. [illegible]nemeijer*, *J. F. van den Broek*, *J. W. van den Broek*, *C. F[illegible]s*, *A. Barneveld*, *J. Coster* en *M. F. C. Waehtels*, ten einde [illegible] Vrijdag den 24sten April c. k., des morgens ten 10ure, in [illegible]al der weeskamer alhier tegenwoordig te zijn bij de affleg[illegible]an rekering en verantwoording van het gevoerd beheer in [illegible]elde boedels, en bij de voortestellen rangschikking der schu[illegible]hers, voor zoo verre het bedrag der nalatenschap toereikende [illegible].

Door het collegie van boede[illegible]eren te Batavia van wijlen den inlandschen matroos *Ikalam*.

Door den Testamentairen [illegible]ur, te Batavia van wijlen den chinees *Jap Tengo*.

Aangekomen [illegible]eemdelingen.

Van den 26 tot en[illegible] den 2 April 1857.

HOTEL DER NEDERLANDEN. [illegible] *Fernström*, van Samarang. — *G. Ninaber*, van Calcutta. — [illegible] *Moudshoorn*, van Samarang. — *de Groot Stiffrij*, van Idem. — [illegible] *de Groot Stiffrij*, van Idem. — *H. J. Fockens*, van Idem. — *J[illegible]n Geffel*, van . . . . . — Jongejufvr. *van Geffel*, van . . . . . — [illegible] *Nelson*, Buenos Ajres, — *N. Dahlberg*, van Port de Galle. — *F. Huntemann*, van Bushire. — *H. W. Muller*, van de Reede. — *J. P. Verloop*, van Idem. — Mejufvr. *de Lanoij*, van Kramat. — Mejufvr. *Groenewald*, van Buitenzorg. *J. N. Groenewald*, van [illegible]n. — *D. Deijer* van Krawang.

HOTEL WILLEM II. *C. Koents*, [illegible]n Buitenzorg.

MARINE HOTEL. *J. A. Ruhle*, [illegible]n Samarang. — *Tutis de Meester*, *van Amsterdam*. — *W. C[illegible]smaer*, van Idem. — *A. Bouman*, van Idem. — *van der Poel* [illegible]an Idem. — *J. A. van Bemert*, van Idem. — *J. M. Sobels*, van [illegible] Reede.

JAVA HOTEL. Mevr. *Calmer*, [illegible]n Batavia. — *P. Snijder*, van Singapore. — *J. Matthiessen*, v[illegible] Mauritius. — *W. A. Z. Rupe*, van Holland. — *E. L. Kerkstra*, [illegible]n Indramaijoe. — *A. W. Canters*, van Rotterdam.

Advert[illegible]ntiën.

Getrouwd:

G. VAN HECKING [illegible]OLENBRANDER,
Luit. ter Zee, 1ste k[illegible] Ridder M. W. O.
en
J. P. E. W[illegible]STRIK.

ARN[illegible] [illegible]
[illegible] kennisgeving aan familie en bekenden. (953)

Getrouwd:

J. W. GOETZEE
met
J. L. C. BOERS,
Weduwe van *E. D. L. Moraux*.

MENADO, *4 Maart* 1857. (911)

Getrouwd:

M. H. DE VOGEL,
Officier van Gezondheid, 2de klasse
met
J. C. CLIGNETT.

SAMARANG, *den* 11 *Maart* 1857. (952)

Getrouwd:

Jhr. GEORGE VAN BRAAM
met
LOUISE HELENA BOO.

BATAVIA, 28 *Maart* 1857.
Eenige en algemeene Kennisgave. (913)

Voorspoedig bevallen van eenen welgeschapen ZOON *U. O. van Oort*, geb. *Michel*.

TERNATE, *den* 8 *Januarij* 1857. (909)

Bevallen van eene DOCHTER, *L. M. E. A. Douwes Dekker*, geb. *Bousquet*.

BODJONEGORO, 22 *Maart* 1857. (900)

Bevallen van eene DOCHTER, *A. Bédier de Prairie*, geb. *E. Chaulan*.

CHERIBON, *den* 29 *Maart* 1857. (960)

Heden overleed, na eene ziekte van drie dagen, mijne jongste lieveling, *Anna Margaretha Constantina*, in den jeugdigen leeftijd van 15 jaren.

(905) A. C. MENTEL, geb. *Schmidt*.

SOERABAYA, 17 *Maart* 1857.

Heden overleed tot onze bittere droefheid ons eenigst geliefd Zoontje *Henri*, in den jeugdigen leeftijd van één jaar.

(925) J. A. J. RENAUD.
J. A. E. RENAUD, geb. *van Abkoude*.

BATAVIA, *den* 26 *Maart* 1857.

Op den 25 Maart 1857, overleden ter reede van Samarang, onze geliefde oudste Zoontjes *Johan Christiaan* en *Henri August Theodoor*.

(950) J. C. FRAISSINET.
W. J. H. L. FRAISSINET, geb. *Haucke*.

Eenige kennisgeving.

Heden overleed tot mijne diepe droefheid, op 21jarigen leeftijd, mijn veel geliefden broeder *A. M. Beijer*, in leven Sergeant bij het 12de bataillon infanterie.

(901) A. H. BEIJER.

BATAVIA, 27 *Maart* 1857.

Vendutie

Op Maandag den 6 April 1857,

wegens vertrek voor het woonhuis van den heer **L. W. Stäcker** op Kebon Sirie, kant van Parapattan door *Vaupel & Co.*

van 3 spannen zeer goede en hardloopende paarden, een zeer goed en voor de Schutterij geschikt Rijpaard, Engelsche Tuigen en Zadels, eenen Toerwagen, Palanquin enz., enz. en deszelfs zeer goed onderhouden inboedel, als:

Mahoniehouten ameublementen, waarbij een bekleed met groen velour d'Utrecht, Tafels, Consoles, Knapen en Waschtafels met marmer bladen, eene Toilet Duchesse, mahoniehouten Linnen- en Boekenkasten, Secretaire, IJzeren Ledikanten, Schutsels, groote spiegels en schilderijen, goede Engelsche Lampen, Pleetwerken, Porcelein- Glas- en Cristalwerk, een elegant cristallen servies, Martevanen, eene fraaije collectie bloemen in Chineesche potten, enz., enz. alsmede een voor dit climaat expresselijk vervaardigd Pianino met orgel, te zamen en afzonderlijk te gebruiken (seraphiere orgel.)

Alles Zondag te voren den 5den voor een ieder te bezigtigen. (939)

Op de Vendutie van Dingsdag den 7 April 1857,

zal worden verkocht eene Verzameling **REGTSGELEERDE** en andere **BOEKWERKEN**, waarvan de Catalogus bij de Ondergeteekenden ter inzage ligt.

(931) JOHN PRYCE & Co.

SCHETSEN UIT HET DAGBOEK VAN EEN JONG DOCTOR (*vervolg.*)

Ik had er nog gaarne eenige woorden bijgevoegd over het karakter van het meisje, waarop mij niet al te veel staat scheen te maken, doch ik zweeg liever, daar het mij aan bewijzen ontbrak en ik buitendien wel wist, dat wie een kranksinnige verstand en een verliefde voorzigtigheid wil preken, tot doovemans ooren spreekt.

Reeds na eenige dagen kwam de jonge man mij vol verrukking bekend maken, dat alles in orde was. De schoone had zich op het eerste woord overgegeven. Die verijdelde zelfmoord had haar van de liefde haars aanbidders volkomen overtuigd en al hare bedenkelijkheden uit den weg geruimd. Hare ijdelheid was gestreeld, want slechts weinige bruiden konden zich op een zoo afdoend bewijs van de genegenheid harer minnaars beroemen. Ik gunde het jonge paar van harte zijn geluk en verheugde mij, dat ik daar iets toe had kunnen bijdragen. Op de verloving volgde binnen kort de bruiloft, waarbij ik volstrekt tegenwoordig moest wezen. Het ging er wonder blij en vrolijk toe, en de opgetogen bruidegom bragt onder anderen ook een regt hartelijken toast op mijne gezondheid uit, waarmede alle gasten juichend instemden. Na den bruigom was ik de held van het feest en ik moet bekennen, dat ik in dit gezelschap, dat grootendeels uit knappe handwerkslui bestond, eenige, regt aangename uren doorbragt.

Na de bruiloft zetten de jonggetrouwenden hunne eigen huishouding op. De gezel werd zelf baas en kreeg zoetjes aan vrij wat te doen. Daarbij arbeidde hij nog voor een grooter meubelmagazijn en, daar hij goed op zijn tellen paste, gelukte 't hem ook, een aardig duitje over te leggen. Van tijd tot tijd kwam ik eens bij hem aankijken en ging bij herhaalde ligte ongesteldheden over hem en zijne vrouw. We waren nog geen jaar verder, of ik werd ook bij de bevalling der jonge vrouw geroepen, die zonder eenigen tegenspoed een fikschen jongen ter wereld bragt. Op dien jongen volgde een meisje, en zoo afwisselende en omgekeerd, tot mijn oude patient eene vrij talrijke familie op de registers van den burgerlijken stand had ingeschreven. Met al die kleine apostels namen natuurlijk ook zijne behoeften en uitgaven toe. Aan opleggen viel niet meer te denken, en zelf het vroeger bespaarde smolt tusschen de vingers weg. Zijne inkomsten reikten naauwelijks toe, om de klimmende uitgaven te bestrijden. Hij arbeidde intusschen onvermoeid en met verdubbelde inspanning van kracht. 't Zou ook nog alles goed gegaan zijn, ware slechts de vrouw eene beter huishoudster geweest. Op die hoedanigheid kon zij echter volstrekt niet roemen.

Reeds in haar ouderlijke huis maakte zij veel werk van opschik. Van alle meubels was de spiegel haar het liefst en ze kon daar veel langer haar lief [illegible] voor staan bewonderen, dan ze geduld had, om bij 't haardvuur in de keuken op den pot te passen. Op niets ter wereld was ze meer gesteld, dan op een nieuwen japon, en als ze daarmee in de kerk of 's zondags namiddags aan den arm van haar man op de wandelplaats pronken kon, voelde ze zich gelukkig als eene prinses. Van tijd tot tijd moest ze met haar man ook eens in de comedie, op een bal of uit toeren hier of daar naar toe, zooals het saizoen dat meebragt. In het begin van hun trouwen deed de verliefde meester al, wat zijn mooi wijfje maar in den droom kon begeeren. Hij was smoorlijk op haar verliefd en kon haar dus ook niets weigeren. Later, toen die eerste gloed wat bekoeld was, wou hij wel andere nooten zingen, maar deze stoorden slechts de harmonie. Er vielen dikwijls hevige woorden voor, waarbij de man echter als gewoonlijk te kort schoot en eindelijk om des lieven vredes wille toegaf.

Als doctor had ik meermalen gelegenheid, om deze verschillende veranderingen op te merken. Wie oogen heeft om te zien, en ooren om te hooren, weet dadelijk, of eene familie gelukkig leeft of niet. Men hoeft niet eens te vragen, om achter de [illegible] te komen. Een blik, een woord zegt vaak meer, dan een ellen lang relaas. Zelfs de levenlooze dingen worden tot verklikkers. De ongeschrobde vloer, tafels met stof er op, stoelen, waarop de garde-robe van den verigen[illegible]

---

dag haveloos ligt neergesmeten, brengen al de geheimen van het huis aan het licht. Zoo vaak ik thans den baas bezocht, vond ik hem korzelig en verdrietig. Vroeger straalden zijne oogen van moed en levenslust; thans stonden ze dof en verborgen zich al dieper in het hoofd. Een breede plooi liep dwars over zijn voorhoofd en de gezonde kleur zijner volle wangen was lang verdwenen. Hij sukkelde meer dan vroeger, daar hij zich dikwijls overwerken moest, om aan de behoeften van zijn talrijk huisgezin te voldoen.

Het kon mijner aandacht niet ontgaan, dat het deerlijk met hem achteruit ging. Alles, wat ik zag, getuigde van toenemend verval. In plaats van verscheiden knechts, wien hij vroeger werk gaf, hield hij nu nog slechts een enkelen leerjongen. Eerlang moest hij ook dezen wegzenden en hij zelf arbeidde nu voor grooter bazen en magazijnhouders, die hem slecht betaalden en op allerlei manier beknibbelden. Eindelijk hield ook zelfs dit bestaanmiddel op, daar de dure tijd maakte, dat de menschen weinig of niets nieuws bestelden. Het ging hem, als zoo velen uit den minderen burgerstand, die zonder de middelen te hebben eene eigen affaire opzetten, er onbezuisd op los trouwen en een huis vol kinderen krijgen. In den beginne lukt het hun nog zoo wat, rond te spartelen en voor eigen rekening te arbeiden; doch later vervallen zij in de handen der geldschieters en woekerwolven en dalen weder van meester tot knecht af. Komt dan eens een onvoorziene stilstand, een buitengewoon dure winter of een ander ongeluk, zoo zijn ze aan de ellende prijs gegeven en komen tot last van diakonie en armbestuur. Hun laatste toevlugt is de leenbank. Niet weinigen geven zich alsdan aan den drank over, om hun verdriet te verzetten, en eindigen hun leven in armhuis of kolonie. Voor hunne familie kan het weeshuis zorgen. De zonen bevolken niet zelden de gevangenissen en de dochteren werpen zich der ontucht in de armen.

Gelukkig bezat mijn oude vriend eene zedelijke kracht, die hem zelfs in dezen treurigen toestand niet verliet. Hij zocht en vond buiten zijne werkplaats wel zoo veel te doen, dat hij de zijnen, al was het dan ook spaarzaam, onderhouden kon. Verscheiden maanden lang was hij onder opzigt van een bekwamen technicus aan de inrigting van een amerikaanschen molen bezig. Bij deze gelegenheid deed hij eenige kennis van den machinenbouw op en vormde hij zich tot een bekwaam modelwerker, alhoewel hij zich vroeger op dit gedeelte van zijn vak niet had toegelegd.

Zijne vrouw ging onder deze verandering van omstandigheden veel zwaarder gebukt, dan haar man. Zij moest zich thans inkrimpen. De zijden japonnen en doeken waren lang verzet en het daarvoor bekomen geld strekte niet lang. Aan partijtjes, toertjes en comedie was geen denken langer en zij ging maar liever in 't geheel niet uit, dan in het dunne katoentje, dat zij thans 's zondags en in de week dragen moest. Zelfs bij hare ouders kwam zij hoogst zelden meer, daar haar vader haar toch niet helpen kon en haar met reden voor een groot deel zelve de schuld gaf. Wanneer zij zich bij hem over haren man beklaagde, kreeg zij steeds ongelijk, en dat is zeker 't ergste, dat eener vrouw weervaren kan. Daarvoor zat zij den ganschen dag 't huis en zuchtte en lamenteerde. Wanneer dan de man 's avonds moe en af van zijn werk terug kwam bromde zij en lag hem om de ooren te leuteren, tot ook hij eindelijk zijn geduld verloor en haar op harde manier te regt zette.

Bij de huiselijke ellende kwam hier nog twist en oneenigheid, gelijk dat meestal het geval pleegt te zijn. Ongelukkig verschijnt de armoede doorgaans in gezelschap van zulke gasten, die zich liefst aan eene ongedekte tafel neerzetten en, als alle ongediertte, gaarne in eene vervallen huishouding hunne woning opslaan. Het ontbrak den armen werkman niet aan beschuldigingen, en 't gekijf zijner vrouw was 's morgens zijne eerste muziek, gelijk het hem 's avonds niet gerust inslapen liet. 't Allermoeijelijkst viel met haar huis te houden op zon- en feestdagen, als iedereen uitging en pleizier maakte, en zij alleen t'huis blijven moest of op zijn hoogst eens uit de verte toezien kon, hoe anderen vrolijk waren.

Théatre Français de Batavia.

Direction de MM. VAN HINSBERGEN et Ad. POTIER.

Avec l'autorisation de M. le Résident de Batavia.

Lundi, 6 Avril 1857.

3me représentation du 12me et dernier mois de l'abonnement de la 2me année et pour l'avant clôture de la compagnie:

Au bénéfice de Monsieur *FÉRAUD*,

Une 2me et dernière représentation de

LES PURITAINS.

Mercredi, 8 Avril 1857.

Clôture définitive de la 2me année théâtrale et de la Compagnie.

3me et dernière représentation du 12me et dernier mois de l'année théâtrale.

Au bénéfice de Monsieur *ALLARD*,

Une dernière représentation de

LE PROPHÈTE.

Prix des places:

Un Cavalier *f* 5.—. Une Dame *f* 5.—. Un Officier jusqu'au grade de Capitaine inclusivement *f* 3.—. Un Enfant *f* 3.—.

On commencera à 7 heures précises.

(946)

Beethovens compleete Werken voor Piano,

Ingebonden; bij

(956) VAN DEN MUIJSENBERG.

Toko des Marbres.

AVIS.

Chargé de la vente des Marbres, Albâtre et Agathe, exposés dans le magasin de Mr. *Parlanti*, je dois dans ses intérêts, comme dans ceux des acheteurs, redresser une erreur, qui est accueillie assez généralement par des personnes crédules; on fait courir le bruit, que nos marchandises sont de la Composition. Est-ce de la malveillance, ou de l'ignorance? Si c'est l'une, tant pis pour les méchants, nous aurons pitié d'eux; si c'est l'autre, nous disons venez voir, et si vous nous prouvez qu'il y ait une seule pièce que soit autre chose que ce que nous annonçons, nous vous offrons le magasin en entier pour rien.

(926) L. HAUTEFEUILLE.

J. Lejeusne

a l'honneur de prévenir les Dames, qu'elle a reçue du Taffetas noir et rose, grande largeur et de première qualité, du Cachemire blanc, des Châles imitation cachemire, des Pèlerines Eugénie en cygne, des petits Rubans pour garnir les robes, des Filets pour les cheveux, des petits Chaussons, Cachemire brodé et des Chapeaux pour petits enfants, des Chemisettes brodées, des Gants de Soie blanc pour dames et enfants, des Souliers de cuir doré, des Lacets pour corsets et dos de robes, des Épingles noires, des Ouvrages commencées, des Patrons, de grands Portefeuilles et des Boîtes pour mettre des Broderies, des Ciseaux Anglais de toutes grandeurs, et un assortiment de Camées, Broches, Bracelets et Boucles d'Oreilles.

Ce 21 *Mars* 1857. (902)

Te Koop

bij Van Slooten, Morgan & Co.

zoowel uit de hand, als op hunne komende Vendutiën,

STAAFGOUD,

in stukken van 5 en meerdere realen;

Gouden Doublonen in soorten, en **3 Aandeelen in de Maatschappij van Mijn-Ontginningen.**

(932)

TE KOOP. Het Huis op het Koningsplein, thans bewoond door Mevrouw de Weduwe *Butin Bik*. Adres

(915) DE NIJS BIK.

TE KOOP gezamenlijk, dan wel afzonderlijk het Heerenhuis, vroeger bewoond door Mr. *P. Mijer*, en de daarbij behoorende kampong Cramat; of wel **AFZONDERLIJK**

TE HUUR het vorenbedoeld Huis van af den 16 April e.k.

Te bevragen bij

(934) A. W. VAN HAEFTEN.

op Struiswijk.

TE HUUR Een nieuw steenen Huis, gelegen op Kramat, à *f* 125 's maands, dadelijk te aanvaarden. Te bevragen bij

(945) SECH SAID BIN SALIM NAUM.

TE HUUR Een locaal geschikt voor Toko op de groote rivier in de nabijheid der Javasche Bank, vroeger geoccupeerd door den heer *Bédier*.

Te bevragen bij

(961) E. CHAULAN, DEELEMAN & Co.

De achterstallige debiteuren der **Japansche Toko** van 1856, worden dringend verzocht hun debet uiterlijk op den 20 dezer bij de heeren *van Riet & ter Gouw* te voldoen, wanneer zij zich tegen geregtelijke vervolging wenschen te vrijwaren.

(912) PEREIRA & Co.

Batavia, 31 *Maart* 1857,

Debiteuren der Firma *van den Broek & Co.*, sedert den 1ste April 1856 in Likwidatie, worden beleefd maar dringend verzocht, hun debet uiterlijk voor den eersten Mei aanstaande aan de tweede ondergeteekende te voldoen, ter vermijding van geregtelijke vervolging.

(959) TIEDEMAN & VAN KERCHEM,
qq. *J. van den Broek*.
VAN DEN BROEK & Co.
in likwidatie.

Batavia, 4 *April* 1857.

De Ondergeteekende verzoekt beleefdelijk den debiteuren aan wijlen den heer *E. S. Dort* hun debet over de jaren 1852, 1853, 1854, 1855 en 1856 binnen den tijd van eene maand, gerekend van af heden, te willen voldoen.

(949) Wed. H. M. DORT, geb. *van Gelder*.

Tagal, 1 April 1857.

De houder van het Connossement over 2 kistjes, gemerkt B T No. 1/2, alhier in November A°. P°. aangebragt van Bordeaux met het Fransche schip *Prophète*, gelieve zich ten spoedigste bekend te maken bij de ondergeteekenden.

(935) PANDEL & STIEHAUS.

Een bekwaam **MACHINIST**, verscheidene jaren als zoodanig in Europa werkzaam geweest, verzoekt eene plaatsing op Java, onverschillig op welke fabriek.

Adres

(927) LEROUX & Co.

Opening der Japansche Toko,

Op Dingsdag den 14 April aanstaande.

(937) VAN DEN BIESEN & Co.

PHOENIX FIRE OFFICE.

Gevestigd te Londen sedert 1782.

Ongelimiteerd Kapitaal.

De Ondergeteekenden, Agenten dezer Maatschappij, blijven voortdurend verzekeringen sluiten tegen Brandschade op Woon- en Pakhuizen, Meubelen, Koopmansgoederen, enz., zoo mede op Suiker-, Koffij- en Thee-Etablissementen, tegen de volgende premiën:

Op Gebouwen van Steen met Pannen gedekt, gelegen in Steden, zoomede op Goederen in dezelve .... 1% 's jaars.

Op Gebouwen van Steen met Pannen gedekt, gelegen buiten Steden, en afgezonderd van andere Gebouwen, zoomede op Goederen en Meubelen daarin aanwezig ... 1/4% "

Op Suiker-, Koffij- en Thee-Etablissementen.

Gebouwen van Steen met Pannen gedekt, zoomede op Goederen, Producten, Machineriën, Gereedschappen, enz., daarin aanwezig .... 3/4% "

Op Gebouwen van Steen en Hout of van Hout alleen met Pannen gedekt, zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig ..... 1% "

Op Gebouwen van Hout, met Sirappen gedekt, zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig .... 1 1/4% "

Op Schepen, liggende op Reeden ...... 1% "

(743) E. MOORMANN & Co., te Batavia.
C. DAMNITZ & Co., te Samarang.
P. KERVEL & Co., te Soerabaya.

NORTHERN ASSURANCE COMPANY

OPGERIGT IN 1836

voor Brand- en Levensverzekeringen,

Kapitaal 1.259.760. Pd. St.

De ondergeteekenden, agenten van voornoemde maatschappij voor Java en de omliggende Nederlandsche Bezittingen, zijn thans bereid om aan verzoeken ter verzekering gevolg te geven.

(744) MORGAN, MELBOURN & Co. Batavia.

De ondergeteekenden maken hiermede bekend, dat zij, als Agenten der **Nederlandsche Algemeene Verzekerings-Societeit**, gevestigd te *Tiel*, zijn gemagtigd tot het aannemen en teekenen van verzekeringen tegen zeegevaar, en het betalen van eventuele schade of verlies.

(944) VAN OMMEREN, RUEB & Co.

Batavia, 1 *April* 1857.

Une demoiselle Suisse, arrivée d'Europe dernièrement, en qualité de Bonne, soignant de petits enfants, désire être placée comme telle, auprès d'enfants plus agés, ou bien comme demoiselle de compagnie.

Elle parle et écrit correctement le Français et l'Allemand et peut enseigner les principes de la langue Française.

S'adresser au bureau de ce Journal sous les initiales M. C. (962)

Depôt van Kantoor- en Schrijfbehoeften te Samarang.

De ondergeteekende heeft als zijn Agent te Samarang aangesteld den heer *H. L. de Lyon* koopman aldaar, die altijd ruim voorzien zal zijn van al hetgeen tot den Kantoor- en Papierhandel behoort, terwijl men hem tevens alle commissien voor mij kan opdragen.

(938) H. M. VAN DORP.

Batavia, *Februarij* 1857.

De dagen om kersmis, paschen en pinksteren waren een wezenlijk zure tijd voor den armen echtgenoot.

Kort voor een van die feestdagen werd ik weder eens bij den schrijnwerker geroepen. Ik had hem al in lang niet gezien. Waarschijnlijk zag hij er tegen op, mij lastig te vallen, daar ik al verscheiden jaren geen betaling van hem had gezien. Ik had hem geen rekening ingezonden, daar ik zijne treurige omstandigheden kende, doch zijn eigen kiesch gevoel maande hem waarschijnlijk sterker, dan de lastigste deurwaarder. Uit valsche schaamte ontbeerde hij liever mijne hulp en behielp zich met zijne familie zonder doctor. Het moest wel een geval van belang zijn, dat hem bewoog, op nieuw tot mij de toevlugt te nemen. Ik verzuimde dan ook geen oogenblik, hem in zijne tegenwoordige woning op te zoeken.

Om in zijne woonkamer te komen, moest ik eerst de werkplaats door. De treurige staat, waarin ik daar alles vond, verried mij genoegzaam, hoe het thans met den meester gesteld was. Een paar planken waren de geheele houtvoorraad, het weinige gereedschap lag bestoven en verroest op de schaafbank, in de zaag had zelfs eene spin haar net uitgespannen en haar digt weefsel deed duidelijk blijken, hoe 't in den laatsten tijd met het werk en de verdienste van den vlijtigen man staan moest. De leege werkplaats was de speelplaats der kinderen geworden en ik vond een talrijke hoopje, dat timmermannetje speelde, en het schaven, zagen en en boren slechts voor de grap vertoonde en, zonder het te weten, op de treurigste wijze parodieerde. De kleine schaar wees mij naar de kamer, waar vader lag.

Ik vond hem in zijn bed, nagenoeg evenals toen ik hem voor de eerste maal ontmoette. Hij zag er weer bleek en ontdaan uit, maar buitendien veel ouder, dan hij werkelijk was. Zijne vrouw zat aan zijne legerstede. Ook die was geweldig veranderd. Van haar vroeger schoon was weinig meer over. Bij mijne komst stond zij op en vertelde mij het ongeluk, dat met haar man was voorgevallen. Op het oogenblik dat de amerikaansche molen in werking gebragt werd, was hij met zijne regter hand in de turbine geraakt. Het rad had hem drie vingers gekneusd en denkelijk ook gebroken.

„Nu zijn wij totaal geruïneerd," zeide zij aan het slot van haar verhaal. „Als mijn man niet meer werken kan, moet ik met mijne arme schapen van kinderen gaan bedelen."

Zij knikte zoo heftig en begon zoo veel misbaar te maken, dat ik haar verzoeken moest, het vertrek te verlaten, om mij bij mijn onderzoek niet te storen. Gedurende deze pijnlijke operatie hield mijn patient zich wezenlijk verwonderlijk goed. Niet eens een zucht, laat staan een kreet kwam over zijne lippen. De vrees van de vrouw werd maar al te zeer bewaarheid. Twee vingers waren gebroken en het bovenste lid van den wijsvinger dusdanig gekneusd, dat ik besloot, tot de afzetting over te gaan. Toen ik hem mijn voornemen mededeelde en hem daarbij niet verzweeg, dat hij zijne regter hand bezwaarlijk ooit weer tot het hanteren van zijn gereedschap zou kunnen gebruiken, beschouwde hij het kranke lid met onuitsprekelijke aandoening. Zijn oog liep vol en de zilte tranen druppelden neer op de gekwetste hand.

„Ik heb dit lot verdiend en nog wel wat veel ergers nog. 't Was goddeloos van mij, dat ik mij het leven wilde benemen. Thans lijd ik daar de straf voor. Hadt gij mij toen maar stilletjes laten sterven, doctor. Als gij nog eens een jong mensch mogt vinden, die zich uit liefde te kort wil doen, laat hem dan in Gods naam begaan. Hij zal 't u later even weinig dank weten, als ik op dit oogenblik."

Ik zocht hem te troosten en op te beuren, zoo goed als dat onder zulke omstandigheden mogelijk was.

BATAVIA.

De boekdrukkers en boekhandelaars W. Bruining, H. M. van Dorp, Lange & Co. en van Haren Noman & Kolff, te Batavia, hebben, in antwoord op hun, aan Z. M. den Koning gerigt adres, van 5 December 1856, houdende bezwaren tegen het, op den 10den November 1856 afgekondigde reglement op de drukwerken in Nederlandsch Indië, van de regering alhier, het volgende besluit ontvangen:

Extract uit het Register der Besluiten van den Gouverneur-generaal van Nederlandsch Indië.

BUITENZORG, 31 *Maart* 1857.

Gelezen, enz.

Is goed gevonden en verstaan:

Aan *Bruining, H. M. van Dorp, Lange & Co.* en *van Haren Noman & Kolff*, onderteekenaren van het aan den Koning, gerigt rekest van 5 December 1856, houdende bezwaren tegen het op den 10 November 1856, afgekondigde reglement op de drukwerken in Nederlandsch Indië (staatsblad No. 71), in Hoogst Deszelfs naam te kennen te geven:

»dat Z. M. de bezwaren der adressanten met de meeste belangstelling heeft overwogen, maar dat Hoogst Dezelve, bij de vaststelling van het reglement op de drukwerken voor Nederlandsch Indië, de loffelijke wijze, waarop tot hiertoe de boekhandel en wat daarmede in betrekking staat, in Nederlandsch-Indië is uitgeoefend, niet heeft miskend en zich dan ook verzekerd houdt, dat de werking en toepassing dier verordening het bewijs zullen leveren, dat de maatregelen en voorschriften, die in het belang der rust en orde en tot wering der geschriften van strafbaren inhoud zijn noodig geacht, zoo min de strekking hebben om de vrije uiting der gedachten te verhinderen, als om eenen eerlijken boekhandel te schaden en te bemoeijelijken;

»en dat, mogt de ondervinding doen blijken, dat de door de adressanten gevreesde gevolgen zich geheel of in eene bedenkelijke mate mogten vertoonen, Zijner Majesteits regering steeds bereid zal worden bevonden, om regtmatige bezwaren in ernstige overweging te nemen, en, voor zoo veel de letter en de geest van artikel 110 der wet van 2 September 1854 het gedoogen, op te heffen of te lenigen.”

Tagal. — In den nacht van den 18den Maart heeft eene aardstorting plaats gehad van den bergheuvel Poelasarie, nabij de dessa Goenoeng tiga, in het district Bongas.

Twee Javaansche vrouwen, die eenen aan de helling van dien heuvel aangelegden djagongtuin de wacht hielden, werden geheel onder de aarde bedolven, waaruit zij eerst den volgenden morgen levenloos zijn opgegraven.

Celebes en Onderhoorigheden. — De berigten van dit gewest loopen tot den 16den Maart, en melden onder anderen het overlijden, op den 14den Februarij dezes jaars, van *Achmad Saleh*, ook genaamd *Aroe Poegie*, vorst van Bone, en den overgang van het bestuur van dat rijk op zijne weduwe, *Basoe Kadjoeara*.

Op den 20sten Januarij jl. werd te Makassar het berigt ontvangen, dat op den 11den dier maand, des morgens ten zeven ure, op de hoogte van Oedjong Pelang, even benoorden den hoek van Boeloe Boeloe, eene praauw, varende van Bontain naar Makassar, door twee groote en twee kleine rooversvaartuigen was aangevallen. — Daar zich echter toevallig op die praauw bevond een gewapend militair escorte, bestemd tot overbrenging van eenen arrestant, zoo werd er wederstand geboden, waarbij een der roovers, door een' geweerkogel getroffen, over boord viel, hetgeen de praauwen deed afhouden en koers stellen naar straat Saleijer.

Sedert ruim twee maanden was dit het eerste feit, dat van het aanwezen van zeeroovers getuigde.

Tot beveiliging der kust werden onverwijld door het bestuur de noodige maatregelen genomen.

Den 14den Januarij keerde ter reede van Makassar terug Z. M. schroefschooner *Montrado*, komende van eenen kruistogt in straat Makassar tegen de zeeroovers, zonder echter iets te hebben ontwaard. — Bij die gelegenheid zijn de Palosbai mitsgaders de Tangalissianeilanden op nieuw doorzocht.

(*Jav. Cour.*)

ENGELAND.

Londen, 2 Febr. Een der hooge beambten, behoorende tot het gevolg der hier aanwezige Koningin van Oude, verklaart in de dagbladen het gerucht ongegrond, dat de koninklijke familie zich, ter zake van hare aanspraak op de dynastie van dat land, met een pensioen van de Oost-Indische Compagnie, zoude hebben laten afkoopen.

Londen, 4 Febr. Het adres in antwoord op de troonrede is gisteren in het Huis der Lords door den graaf van Cork voorgeslagen en door lord Cowper ondersteund. Lord Derby heeft de buitenlandsche staatkunde der regering ten strengste gegispt en voorts beweerd, dat het parlement zijnen pligt verzaken zou, indien het niet op de onverwijlde afschaffing der verhooging op de inkomstenbelasting en op de geheele afschaffing der belasting voor het dienstjaar 1860 aandrong. Lord Grey ging in zeker opzigt nog verder, door zijn amendement op het adres voor te slaan, hetwelk inhield, dat de oorlog tegen Perzie niet zonder de voorafgaande toestemming des Parlements had mogen verklaard worden. Nadat de minister van buitenl. zaken, lord Clarendon, de staatkunde der regering verdedigd had, is het amendement nogtans met 45 tegen 12 stemmen verworpen en het adres zonder wijziging aangenomen.

De voordragt van het adres in antwoord op de troonrede werd, in het Huis der Gemeenten, door sir J. Ramsden gedaan, terwijl sir A. Aigden het ondersteunde. De Heer Disraeli gispte de buitenlandsche politiek der regering niet minder scherp dan zulks in het Huis der Lords gedaan werd, en hij was het die van een geheim verdrag gewaagde, dat tusschen Frankrijk en Oostenrijk bestaan en ten doel hebben zou de Italiaansche bezittingen van laatstgenoemden staat te waarborgen. Ook keurde hij het af, dat de regering nieuwe oorlogen in Perzie en China heeft ondernomen, en kondigde aan, dat hij eene motie tot afschaffing der inkomsten-belasting doen zou. Na zeer langdurige debatten, aan welke ook lord J. Russell deel nam, terwijl de kanselier der schatkist en lord Palmerston de verdediging der regering op zich namen, waarbij laatstgenoemden zeide, dat de Heer Disraeli zich, in zijne beweringen, aan louter poëtisch ingevingen had overgegeven, en dat zoodanig verdrag, als waarvan deze gesproken had, niet bestond, werd ook hier het adres en wel met algemeene stemmen aangenomen.

De voorgenomene hervormingen in de organisatie van het ministerie van oorlog zijn thans tot stand gekomen; verscheiden oude posten zijn afgeschaft en nieuwe in het leven geroepen, waardoor men groote vereenvoudiging in den gang der zaken, bij geringere uitgaven, hoopt te verkrijgen.

— Dezer dagen is zekere Mary Masters in het armengesticht van Aylesbury, in den ouderdom van 104 jaren overleden; tot kort voor haren dood was zij nog in het besit van al hare vermogens.

BELGIE.

Brussel, 9 Jan. Eergisteren viel te Antwerpen een betreurenswaardig feit voor. Een protestantsche leeraar hield sedert kort, in een locaal bij de Falcon-gracht aldaar, godsdienstige voordragten voor zijne geloofsgenooten. Onder het publiek verspreidde zich aldra het valsche gerucht dat zijne toehoorders betaald werden, en reeds Dingsdag verzamelde zich een groote massa voor genoemd huis. Woensdag avond drong een digt opeengepakte menigte uit den volkshoop in de vergaderzaal, verscheurde de bijbels die zij vond, vernielde de tafels, banken en stoelen en dreigde den geestelijke te zullen mishandelen. De policie kwam krachtig tusschen beide, sloot het locaal, waar zich nog 107 personen bevonden, en nam elf der belhamels gevangen.

FRANKRIJK.

Parijs, 1 Febr. Van eene goed onderrigte zijde verzekert men stellig, dat de conferentie voor Neufchatel te Parijs zal gehouden worden en wel, zoo als waarschijnlijk is, tegen het midden der aanstaande maand. Men blijft insgelijks verzekeren, dat al de punten te voren zullen geregeld worden, zoodat, gelijk men herhaaldelijk gemeld heeft, de conferentie de bepaligen der overeenkomst slechts in een protocol zal hebben goed te keuren. Tevens echter blijft men volhouden, dat men het nog niet volkomen eens is omtrent drie punten, te weten de vlag, de regten der bourgeoisie en de domeinen.

— De Keizer en de Keizerin woonden gisteren de eerste voorstelling bij van het blijspel van Alexandre Dumas, de zoon, getiteld: *Question d'Argent*. Het stuk heeft buitengewoon bevallen. Men zegt, dat Mirès aan Dumas 100,000 frs. had aangeboden, indien hij het stuk niet deed opvoeren, doch dat deze geweigerd heeft.

— Men zegt, dat redenen van bezuiniging hebben doen afzien ook van de expeditie naar China, maar dat toch schepen ter versterking der Fransche zeemagt aldaar, zullen vertrekken.

Parijs, 4 Febr. Gisteren was het gerucht in omloop, dat de vloot der Middellandsche Zee naar China zoude vertrekken. Dit is onnaauwkeurig. De Heer de Courcy, onze zaakgelastigde in China, zal eerstdaags alhier aankomen en eerst na zijne terugkomst zal de regering een besluit over deze aangelegenheid nemen.

— Men zegt, dat de Paus een Franschen prelaat tot bisschop van Teheran *in partibus* zal benoemen. De bezoldiging van dien bisschop zal door de Fransche regering worden betaald.

— De gisteren alhier aangekomene bisschop van Siam heeft den Keizer eene spraakkunst en woordenboek voor de Siamesche taal overhandigd, welke beide werken aan de Keizerlijke bibliotheek zijn geschonken.

— De maarschalk Canrobert zal het bevel voeren over het bij Châlons zamen te trekken kamp. Men wil, dat de maarschalk tot opperbevelhebber zal worden benoemd van de keizerlijke garde. Bosquet zou over het leger van Lyon commanderen en Pelissier gouverneur-generaal van Algerie worden.

Parijs, 8 Februarij. De vicarissen-generaal van het aartsbisdom van Parijs hebben het ceremonieel vastgesteld van de plegtige dienst voor de rust der ziel van wijlen mgr. Sibour, aartsbisschop van Parijs, alsmede van de overbrenging van het hart des prelaats uit de hoofdkerk naar de parochiekerk van St. Etienne du Mont.

DUITSCHLAND.

Frankfort, 1 Febr. Te Würzburg spreekt men veel van een dezer dagen voorgekomen zonderling geval in de regtsgeleerde wereld. Eene vorstelijke familie verloor tegen eene grafelijke familie een proces over eene vordering van 150,000 fl. en wel door de omstandigheid, dat de advocaat, wien de belangen van de vorstelijk familie toevertrouwd waren, de Heer Z., den gewigtigsten termijn verzuimde en niet voor de regtbank verscheen. De advocaat, die dit belangrijk verzuim bedreef, werd ter dezer zaak met eene disciplinaire straf van vesting-arrest gedurende verscheidene weken gestraft en men spreekt van een eisch tot schadevergoeding op het vermogen van den advocaat.

Weenen, 3 Febr. Volgens brieven uit Milaan van 30 Jan. bevestigt het zich, dat de Keizer en de Keizerin tot den 15den Februarij aldaar zullen blijven en dan regtstreeks naar Weenen zullen terugkeeren, zonder de overige Italiaansche provincien te bezoeken. De plegtige installatie van den aartshertog Ferdinant Max, als onderkoning van het Lombardisch-Venetiaansche Koningrijk, zal den 12den Februarij te Milaan in de tegenwoordigheid des Keizers en der geheele officiele wereld plaats vinden. De aartshertog zal den eed in de handen des Keizers afleggen.

— De maarschalk graaf Radetzky, wiens verheffing in den prinsenstand ophanden is, heeft thans bepaald, dat hij zijn toekomstig verblijf te Monza zal vestigen. De grijze veldheer is voortdurend het voorwerp der voorkomende onderscheiding des Keizers. Wegens zijn hoogen ouderdom stijgt hij niet meer te paard, maar pleegt de parades en inspectien in een rijtuig bij te wonen. De Keizer heeft voor hem bij den Milaneschen rijtuigfabrikant Sala een rijtuig doen vervaardigen, hetwelk zoowel door zijne ligtheid als gemakkelijkheid algemeen bewonderd wordt, en hem tevens vier Schotsche ponies ten geschenke gegeven.

Weenen, 9 Jan. Het berigt der *Allg. Zeit.*, dat veldmaarschalk graaf Radetzky met fl. 60,000 's jaars zal worden gepensioneerd, is in zoo verre onjuist, dat volgens de in Oostenrijk bestaande bepalingen een veldmaarschalk nooit gepensioneerd wordt, maar hoogstens (zoo als ook met maarschalk vorst Windischgrätz het geval was) zijn commando nederlegt, doch zijne bezoldiging enz. (fl. 18,000 behalve de andere inkomsten) behoudt, als ware hij in actieve dienst.

Triest, 10 Jan. De tijding van eenen grooten veldslag nabij Bujuk tusschen de Russen en de Circassiërs geleverd, wordt bevestigd. De Russen trokken terug met een verlies van ongeveer 2000 man en verscheidene stukken geschut; de aanval geschiedde door een legercorps van circa 10,000 man sterk.

Weenen, 10 Jan. Met zekerheid verneemt men, dat de keizer te Venetie niet met veel blijken van liefde en gehechtheid is ontvangen geworden; dat die koelheid voornamelijk bij zijn vertrek uit die stad merkbaar was; en dat de keizer toen aan het gemeentebestuur zijn leedwezen heeft betuigd, dat de pogingen door hem en zijne regering gedaan, om de italiaansch provinciën aan het overige van zijn rijk naauwer te verbinden, niet beter zijn erkend en gewaardeerd. De plegtige intogt van den keizer en de keizerin te Milaan is op 15 dezer bepaald. Men voorziet dat de ontvangst daar nog koeler zal zijn dan te Venetie, en uit dien hoofde neemt de policie, zonder daartoe van hoogerhand te zijn aangeschreven, maatregelen van dwang, die, zoo als gemeenlijk het geval is, wel verre van het door de autoriteiten bevoegde doel te doen bereiken, de gemoederen nog meer zullen verbitteren.

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Zaturdag 4 April 1857, No. 27.

WEST-INDIE.

Uit Paramaribo schrijft men van den 4 Dec.:

„Op de suikerplantages met waterwerken, zijn ten gevolge van verkeerd begrip van het nieuwe reglement op het beheer der plantages enz., onaangenaamheden onder de slavenbevolking ontstaan, die zich bepaald tegen de wet verzetten en weigeren om des namiddags na zes ure te werken.

„Over het algemeen worden de werkzaamheden op al de plantages sedert jaren tegen zes ure gestaakt; als men echter op de suikerplantages met waterwerken aan het malen is, kan dit natuurlijk niet altijd plaats hebben; en bepaalt de wet al, dat de uren, die de slaven na zes ure 's middags werken, hun den volgenden dag zullen worden teruggegeven, de slaven willen dit niet; zij willen onder geene voorwaarden na dien tijd iets doen.

»De procureur-generaal is met de stoomboot *Paramaribo* naar de Boven-Kommewijne vertrokken, om onderzoek naar de oorzaak dier onlusten te doen; het is te hopen dat de schuldigen hunne straf niet zullen ontgaan.

»Over het algemeen is de geest der slavenbevolking bijzonder wel op de suikerplantages met stoom; aldaar is de rust niet gestoord worden. Het is vooral op de plantages Schoonoord, Potribo, Wolfscapoerica, Vossenburg enz., dat de negers weerspannig zijn geworden.

»Men verwacht hier weldra den nieuw benoemden procureur-generaal Gefken en de landdrosten voor de districten.

»Zoo is in den laatsten tijd de voorstad Zeelandia, die sedert vele jaren als eene ongezonde woonplaats bekend stond, en waar steeds tusschenpoozende koortsen heerschten, in een fraai gedeelte der stad herschapen.

»Het overal in wildernis opgegroeide hout is weggekapt en verbrand, de waterloozingen, die ten eenenmale verwaarloosd waren, zijn weder hersteld en de wegen verbeterd.

»De weersgesteldheid is gunstig, de gezondheidstoestand der ingezetenen laat niets te wenschen over; sedert de laatste jaren mogt de kolonie zich niet over zulk eenen goeden welstand verheugen als thans. Het bestuur stelt alles in het werk, om de nadeelig op de gezondheid der ingezetenen werkende omstandigheden op te ruimen en verbeteringen aan te brengen."

JAPAN.

In den *Java-Bode* van 20 Dec. 1856, no. 102, vermeldden wij, dat het gebleken zou zijn, dat het Christendom nog niet geheel in Japan is verdwenen. Omtrent dit onderwerp lezen wij nu in de *Kerkelijke Courant* (Weekblad voor de Nederlandsche Hervormde Kerk) het volgende:

»Wij leven in een tijd van vooruitgang. De menschelijke geest staat niet stil, en dagelijks hooren wij gewagen van uitvindingen, die de verbazing zoowel van jongen als ouden van dagen opwekken.

Houdt echter de stoffelijke vooruitgang gelijken tred met de zedelijke, met andere woorden gaan wij ook in het godsdienstige vooruit? Gode zij dank, Ja!

De Christelijke leer, de kroon aller godsdiensten, verbreidt zich al meer en meer, en heeft heden ten dage als met een tooverslag in een uithoek der aarde, in het verwijderde *Japan*, haar weldadig licht doen doorbreken.

Het Christendom in *Japan!!* niet door oorzaken van buiten, maar uitsluitend en alleen uit eigen beweging ontstaan. Zendelingen worden in *Japan* niet toegelaten. De naam van Christen is er de schrik van de Regering, en de eenige oorzaak van de verregaande achterdocht, die de Japannezen jegens vreemdelingen voeden. Om het Christendom hebben in *Japan* stroomen bloeds gevloeid, zijn er de gruwelijkste wreedheden gepleegd, en nog heden moeten de bewoners van sommige provinciën, waar de Christelijke leer het meeste zegepraalde, jaarlijks een hun voorgehouden koperen plaat, waarop een Christusbeeld staat afgebeeld, met de voeten vertrappen, als om daardoor te bewijzen, dat zij zich verbinden het Christendom te verachten, laat staan, zich er ooit mede in te laten. Geen denkbeeld was dan ook algemeener, dan dat het Christendom in *Japan* met wortel en tak was uitgeroeid. Twee honderd jaren lang werd er niets van gehoord of gerept. Men achtte het uitgestrooide zaad verstikt, maar ziet! één zaadkorreltje had de Voorzienigheid voor zich bewaard en dat zaadkorreltje moest in Anno 1856 uitbotten en zal ook wel verder tot rijpheid komen.

In het dorpje *Oerakami*, een uur gaans van *Nagasaki*, werd als naar gewoonte de ronde met evengenoemde koperen plaat gedaan. Een ieder op zijn beurt moest er met den voet op trappen. Als naar gewoonte liep die ceremonie stil en rustig af, toen op eens een dertig-, later vernam ik een honderdtal, bewoners van van genoemd dorp zich verbond, om de voeten, waarmede zij het Christusbeeld hadden moeten vertrappen, te wasschen en het water, waarmede zij die wassching volbragt hadden, op te drinken, als, om daarmede, zoo als zij zeiden, hunnen eerbied voor de heiligheid van het Christendom te kennen te geven.

Zij hadden deze demonstratie naauwelijks volbragt, of weldra was die aan de Regering bekend en de ongelukkigen werden naar den kerker gesleept, waar hun, zoo zij hij hun gevoelen blijven volharden, de doodstraf te wachten staat. Bij deze gelegenheid kwam het uit, dat vroeger in het landschap *Tsikoesen* ingelijks eene Christelijke secte ontdekt was, waarvan de aanvoerders, zoo als ik vernomen heb, onthoofd zijn. En wie weet in hoevele andere landschappen nog in het geheim Christenen verborgen zijn. Hoe het zij, het Christendom, het eeuwig gezegende Christendom, triomfeert. Het mosterdzaadje, dat tot een boom is opgeschoten, bedekt thans ook, met zijne weldadige twijgen, de schoone landsdouwen van het rijk gezegende *Japan*.

Kunsten, Wetenschappen, Landbouw, Nijverheid, Land- en Volkenkunde.

De Luchtvaart uitgevonden!

Onder den titel *Gavarni en Ballon. — Découverte de la direction des Aérostats*, behelst de *Revue Contemporaine* een artikel, waarin feiten voorkomen, die ongeloofelijk zouden zijn, indien ze niet door een geacht letterkundige, den heer Henri Page, werden medegedeeld. We laten hier dit artikel zelf volgen:

»Eureka! Eureka! Er moge van komen wat men wil, maar ik kan het geheim niet langer met mij omdragen; de geestdrift sleept mij mede; ik wil de eerste zijn, die de wereld de verhevenste aller moderne ontdekkingen verkondig: de ontdekking der luchtvaart!

»Het wonderbaarlijke vraagstuk is opgelost, — en door wien? door onzen beroemden teekenaar Gavarni. Twee malen is Gavarni met zijn ballon Frankrijk en de Middellandsche zee gepasseerd. Hij ging naar Algiers en kwam daarvan terug door middel van een werktuig, waarmede hij de lucht naar willekeur doorklieft. De 1500 mijlen, die ons van den Afrikaanschen bodem scheiden, werden met ongehoorde snelheid doorloopen: in 19 uren daarheen en in 16 uren 23 minuten terug. Ik schrijf dan ook onder den indruk van een soort van zwijmel. De zaak schijnt mij, alhoewel ik zelf deel aan die luchtreis nam, zóó ongeloofelijk toe en de verkregen resultaten zijn zoo beteekenend, dat ik er van duizel; mijn oog ziet niet meer; mijn verstand is beneveld; het is alsof ik met huis en al in de lucht moet stijgen.

»»Het is een grap, een canard, eene mystificatie"" hoor ik het publiek uitroepen. En het publiek heeft ongelijk. *Het feit is waar!* De tijden hebben hunnen loop afgelegd en de menschheid treedt eene nieuwe toekomst te gemoet, waarvan de meest verhitte verbeeldingskracht den eindpaal niet kan aangeven.

»Doch trachten we dit verhaal duidelijk en verstaanbaar te maken.

»Na eene studie van zes jaren en door den zamenloop van gelukkige omstandigheden, slaagde Gavarni er in, om eene machine te vervaardigen, die hem, alles bijeengenomen, op 300,000 francs te staan kwam. Door middel dier machine hoopte hij zich in de lucht in alle mogelijke rigtingen te kunnen bewegen, maar hij bezat gezond verstand genoeg, om die hoop niet openbaar te maken, vóór dat hij de zekerheid had, dat zij te verwezenlijken ware.

»De toebereidselen tot de te ondernemen luchtreis werden gevolgelijk strikt geheim gehouden. Slechts vier personen waren in het geheim, omdat zij Gavarni zouden vergezellen. Het waren: 1°. de graaf van Pleuvier, die niet geaarzeld had, het meerendeel der voornoemde kosten te bestrijden en die bovendien zijn kasteel en zijn park van Ferrières, in het hart der provincie Sologne gelegen, ter beschikking van Gavarni had gesteld; 2°. de heer Edouard Migeon, leeraar in de physische en mathematische wetenschappen; 3°. de heer Jules Falconer, een aëronaat, waarmede Gavarni in Schotland kennis maakte, en die alleen van Glasgow was gekomen om de reis mede te maken; en 4°. de ondergeteekende, die belast werd het dagboek der reis te houden en des gevorderd andere diensten te verrigten.

»Een enkel woord over de machine zelve, laat ik hier voorafgaan. Zij bestaat uit twee bolvormige, aan elkander verbonden ballons, vervaardigd van batist, bestreken met een drie-dubbele laag van caoutchoucvernis en ieder bevattende eene hoeveelheid van 100 kubieke meters zuiver waterstofgas. Het voortdrijvend vermogen wordt verkregen door een gewijzigd soort van schroef, die tot aan het schuitje reikt, hetwelk bovendien voorzien is van een beweegbaar roer, van balein vervaardigd, waarmede in alle rigtingen kan worden gestuurd. Gavarni laat zijn luchtschip opstijgen zonder ballast uit te laten, welk middel dan ook spoedig de hulpbronnen van den besten ballon uitputten en eene lange reis onmogelijk maken moet. Het waterstof-gaz, dat ontsnapt, wordt aangevuld door de toepassing van een scheikundig geheim des heeren Migeon en door middel van een klein werktuig van de vinding van Gavarni. Om neder te dalen wordt het oude stelsel gevolgd: men opent eene klep, een gedeelte gaz ontsnapt en de daling heeft trapsgewijs plaats.

»De afreis was bepaald op den 15den Januarij, onverschillig welke de stand der atmosfeer zijn zoude. Na een ontbijt, waarvan wij door den staat van opgewektheid waarin wij verkeerden, weinig gebruik maakten, werden de ballons gevuld, en ten tien ure namen wij plaats in het van teenen gevlochten schuitje, dat op zeer gemakkelijke wijze van zitbanken voorzien was. Op den bodem van het schuitje legden wij onze mantels, eenige dekens en den noodigen mondvoorraad neder, welke laatste bestond uit verscheidene gebraden vogels, drie hammen en eene collectie Bordeaux- en Champagnewijn. Voorts werden in het schuitje ook onze instrumenten geplaatst, zoo als het vorenvermelde werktuig om waterstofgaz te bereiden, een teleskoop, een barometer, een thermometer, een electrometer, een kompas, een scheepsroeper, eenig touwwerk en twaalf zakken met ballast.

Toen het oogenblik daar was, riep Gavarni den bedienden van de graaf de Pleuvier, die het luchtschip met moeite bedwongen, met krachtige stem toe, dat zij allen gelijktijdig los moesten laten, — en onmiddelijk stegen wij daarop met de snelheid van een kanonskogel naar boven. Onwillekeurig greep ik den arm van mijn buurman, den heer Falconer. Nimmer eene luchtreis gedaan hebbende, doorliep mij eene koude rilling van angst en schrik. Mijne lotgenooten, met uitzondering van den Engelschen aëronaat, wiens koelbloedigheid geen oogenblik aan het wankelen werd gebragt, waren evenmin als ik, tegen die vreeselijke gewaarwording bestand. Een kwartier ging voorbij, zonder dat de meest plegtige stilte door ons werd afgebroken en zonder dat Gavarni de werking der schroef beproefde. Zoo doende bereikten wij eene hoogte van 4000 meters. De aanblik der aarde was toen onbeschrijfelijk grootsch. We dreven naar het noordwesten. Steden en dorpen verkregen het aanzien van kinderspeelgoed, en de rivier de Loire, die juist de stralen der zon weêrkaatste, geleek bij uitnemendheid op een gouden draad door een groen tapijt. Ten zuiden onderscheidden wij Auvergne en Limousin. De valleijen, waaruit dikke nevels opstegen, hadden het aanzien van meiren, gevuld met grijs of blaauwachtig-wit water.

»Wij hebben den wind tegen, zeide Gavarni. Thans of nimmer is het oogenblik daar, om mijne schroef te beproeven. Ik zet tegen den wind in koers naar Algiers, Mijne Heeren, waar de maarschalk Randon onze aankomst met ongeduld verbeidt!

»Onmiddelijk wierp hij daarop het roer om, en liet den hefboom werken, die de schroef in beweging brengt. Het reusachtig luchtgevaarte bleef eenige seconden onbewegelijk; daarna volgde het, met de gedweeheid van een goed afgerigt handpaard, de rigting, die zijn meester het met krachtige hand aanwees. »Leve Gavarni! Leve Frankrijk!" riepen wij driewerf vol geestdrift uit.

»Ten 12 ure waren wij de Loire voorbij en zweefden boven de dorre Cévennes. De koude werd nijpend, zij steeg tot 18 graden beneden nul. Wij ondervonden allen eenige benaauwdheid op de borst; het hoofd werd ons loodzwaar, doch geen onzer had neusbloedingen of leed onder eenige dier andere verschijnselen, waarvan andere luchtreizigers gewagen.

Ten twee ure signaleerde Gavarni een streep aan den gezigteinder, blinkende gelijk een stalen spiegel; het was de zee. Het weder bleef fraai; de koude nam niet toe, maar verminderde evenmin. Wij hadden ons in onze mantels gewikkeld, sloten ons zoo naauw mogelijk aaneen en verwarmden ons door eenige glazen rum. Het rooken moesten we uit voorzigtigheid laten.

»Ten 2½ ure waren we Nimes voorbij, lieten Marseille ter linker en Cette en Toulon ter regterzijde liggen, en hadden toen de zee onder ons. Gavarni besloot daarop wat gaz uit te laten, ten einde een lageren luchtstroom te bereiken en van de talrijke schepen opgemerkt te kunnen worden, die de Middellandsche Zee bedekten. Werkelijk duurde het niet lang of de meesten hunner hadden ons gezien, hetgeen allerwege aan boord blijkbaar de hoogst mogelijke verwondering baarde. Verschillende equipagiën trachtten ons te praaijen, maar het geluid kon ons niet bereiken. Door middel van den teleskoop lazen wij duidelijk, op den achtersteven van een rijksstoomschip, den naam van *Phlegeton*. Wij bevonden ons toen nog slechts op eene hoogte van 2500 meters. De luchtgesteldheid was aanmerkelijk zachter; iedere onaangename gewaarwording week diensvolgens en wij onderhielden ons dan ook uitsluitend over de gewigtige gevolgen, die de nieuwe ontdekking hebben zoude. Ik zeide, dat ik mij verbeeldde, dat luchtschepen slechts eene betrekkelijke hoogte konde bereiken, vermits men buiten onzen dampkring komende, niets zoude aantreffen dan eene ledige ruimte.

»Dat is eene dwaling, — riep Gavarni, — eene ledige ruimte ware het *niet*; gevolgelijk kan in de wereld geen ledige ruimte bestaan. Indien ik slechts het middel vind, om een genoegzamen voorraad lucht ter inademing mede te kunnen nemen, dan doe ik eene reis naar de maan. Ja, lach maar! ik deel de meening van Fontenelle en geloof, dat alle aard- en hemelligchamen bewoond zijn. Naar het stelsel zelf der schepping, moeten al de groote hemelligchamen een ander doel hebben, dan om ons een onmetelijk vergezigt aan te bieden. Ieder hunner, het is aan geen twijfel onderhevig, heeft een eigenaardigen dampkring, even als wij dien hebben. Indien ik alzoo eenmaal de eerste planeet bereikt heb, dan hernieuw ik mijn voorraad lucht, en zet mijn loop naar eene andere wereld voort; ik streef de sterren voorbij; ik dring door tot in het onmetelijke en onbestemde!

»De zon ging onder en kleurde de golven der Middellandsche Zee in purperen gloed. Toen de zon onder was, nam de wind toe en hadden wij veel te lijden van de vochtigheid. We strekten ons op de banken uit, wikkelden ons in onze dekkleeden en sliepen met ons drieën in. De hartstogt der wetenschap belette Falconer een oog te luiken. Wat Gavarni aanbelangt, hij waakte op het roer gelijk eertijds Christophorus Columbus.

»Vrijdag 16 Januarij, des morgens, wekte ons de zegepralende stem van Gavarni. »Op, Mijne Heeren! ontwaakt! wij zijn in het gezigt van Algerie en zullen thans nederdalen."

Werkelijk bereikten wij zes minuten later weder de aarde op één mijl afstand van Algiers. De ballons werden geledigd en opgerold en ondervonden niet de minste beschadiging, dank zij de welwillende hulp onzer landgenooten, die door de ongeloofelijke tijding onzer aankomst wakker werden geschud en ons bij massa's te gemoet snelden. We genoten de meest treffende gastvrijheid. Men wilde ons in zegepraal door de stad dragen, maar wij bedankten voor die onderscheiding en gingen eenige rust genieten, tijdens wij ons luchtschip aan de bescherming van een piket Zouaven toevertrouwden; de inlanders vooral waren uiterst nieuwsgierig om het van nabij te bezien. Zijne Excellentie, de maarschalk Randon, drukte de hand van Gavarni in vervoering. We bragten slechts dertig uren op Afrikaanschen bodem door. Zaturdags, des middags ten 12 ure, stegen wij van het havenhoofd van Algiers weder opwaarts, ten aanzien van eene ontelbare volksmenigte, wier toejuichingen ons in het luchtruim volgden. Onze terugreis kenmerkte zich door geene bijzondere gebeurtenis; alleen zweefden we sneller voort dan de eerste maal. Het was alsof de vaderlandsche bodem het luchtschip aantrok.

»Zondag morgen, ten 4 ure 23 minuten, daalden wij op dezelfde plaats neder, waarvan wij onze reis aanvaardden, namelijk op het weideveld in het Park van den graaf de Pleuvier.

»Gavarni vergeve mij thans de onbescheidenheid van dit mijn schrijven, maar zijne uitvinding is te grootsch, dan dat ik daarover langer het stilzwijgen zou hebben kunnen bewaren.

Henry Page.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum		Vlag	Namen der Schepen		Gezagvoerder	Van	Datum		Naar
Maart	31	Engelsch	Walsokan		J. Bannietri	Manilla	11	Jaart.	Londen
April	1	H B. M	Korvet Amethyst.	komm.	Sydney Grenfeld.	k de Goede Hoop	10	[illegible]	China
»	—	Amerikaansch	Simoda		G W. Knight	Melbourn	5	Maart.	Singapore
»	—	»	Orpheus		Richd Mitchell Jr.	Manilla	14	»	New-York.
»	—	Engelsch	Aliguis		Thos. Pain	Tpoehoo-Foo	19	[illegible]	Londen.
»	—	Hollandsch	President van Buren		D. Visser	Batavia	31	Maart.	Rotterdam.
Maart	28	Amerikaansch.	Thos. Cheereh		C. M. Movrille	Manilla	12	»	New-York.

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum		Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van	Datum.		Agenten.
April.	1	Nederlandsch	bark	Adriana Petronella	A. Brocx	Samarang	22	Maart	v d Burg Vriesendorp en co
»	—	Nederl. Indisch	brik	Pasekan	Tjia Isoei	Pecalongan	10		Gezagvoerder.
»	—	» »	bark	Maymoen	Said bin Kasim	Cheribon	27		D N. Buijs en co.
»	—	Bremsch	brik	Louise Frederika	C. Nienabeij	Calcutta	10		C. Bahre en G. Kinder.
»	—	Engelsch	»	Emma	A Griffin	Soerabaya	2		
»	—	Zweedsch	schip	Condor	Ternstraud	Samarang	22		Andreas en co.
»	2	Nederl Indisch	bark	Ellen	J. Winter	»	28		B Kopersmit en co.
»	—	» »	brik	Maria Catharina	C. Brodie	»	11		Gezagvoerder,
»	—	Nederlandsch	bark	Zeenimph	Witsen Elias	Pecalongan	30		Haager en Schuurman.
»	—	Nederl Indisch	»	Gatmier.	Sech Baoedjier	Grissee			B. J. Jacobs.
»	—	Nederlandsch	»	Johanne Marinus.		Soerabaya			
»	3	Nederl Indisch	brik	Salim		Grissee.			Gezagvoerder.

Vertrokken Schepen van Batavia.

Datum.		Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
April	3	Nederlandsch	bark	Jan Pieterz Koen	J. Verloop	Soerabaija.
»	—	Nederl Indisch	»	Djelanie	Said bin Alie	Samarang.
»	—	Engelsch	brik	Emma.	A Griffin	Singapore.
»	—	Ned Ind.	»	Generaal Michiels	D. de Wilde	Samarang.
»	4	»	schoen.	So-Ootdin.	Said Segef	»

In lading liggende Schepen te Batavia.

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	schip	Kosmopoliet	Bouten	Nederland	B. Kopersmit en co.
»	bark	Jan Hendrik	de Jong		»
»	schip	Tonia	Zeeman	China	»
»	schoen.	Marianne *	R. S Tjebbes		Van der Burg, Vriesendorp en co.
»	schip	Stad Utrecht *	F. P. J Jaski		»
»	bark	Constance *	H G Borcherts		»
»	»	Adriana Petronella	A. A. Brocx	Nederland	»
»	schip	Admiraal van Kinsbergen	Bouman	China	G Suermondt en co.
»	»	Louisa Jacoba Johanna *	Drayer	Hongkong	»
»	»	Jonkh. Mr v d. Wall van Puttershoek*	K F. Lammerts		»
»	bark	Margaretha Johanna *	J. B. Roluffs	Nederland.	Paine, Stricker en co.
»	»	Willem Daniel *.	P. de Meester.	Amsterdam	»
»	»	Economist.	Olivier.	Amsterdam	E Moormann en co.
»	schip	Europa *	H. Poort	Rotterdam	Reynst en Vinju.
»	»	Rotterdam*	P. Vis.	»	»
»	bark	Wilhelmina Chatharina *	de Groot Stiffij	Nederland.	Maclaine, Watson en co
»	»	Zeenimph *	Witsen Elios	Amsterdam	Haager en Schuurman.
Nederl. Indisch	bark	Marianne Antoinette *.	Lebert	Samarang.	Kopersmit en co.
» »	»	Naga Laut *	Wentholt	»	»
» »	»	Ellen *.	Winter	»	»
» »	»	Lachmadie *	Said Alhasnie	Cheribon	B. J. Jacobs.
» »	»	Anis Balgair vroeg: Eng. bark Blair	Sech bin Soenkar.	Soerabaya.	»
» »	schoen.	Bintang Tiga *	Tjia Isoeij	Cher Tagal en Pecalongan.	»
» »	brik	Getmier *	Sech Baoezier		»
» »	bark	Al Adanie *	Hadjie Hassan	Soerabaija. en Banjermass.	D. N. Buys en co.
» »	»	Magmoen *	Said Kassan		»
Engelsch	schip	Loch Lomond *	W. Rowley.	Singapore	Maclaine, Watson en co.
»	»	William *.	Milton	China	»
»	bark	Eblana *	D. Gillan		Hunter, Hunghton en co.
»	schip	Algerine *.	Kelly		»
»	bark	John Dugdale *	Williams		Paine, Stricker en co.
Brem.	schoen.	Archimedes *	C. Hilgerloh		Metzendorff, Wilmans en co.
Zweed.	brik	Emma *	Th. Neidwall	Stokholm via Soerabaya	G. Suermondt en co
»	schip	Thor *	T. E. Wetsman		[illegible]
»	bark	New-York *	T. Wretman	Nederland	»
Amerikaansch.	»	Lowell *	J. Knowles	Boston	Maclaine, Watson en co.
Brem.	»	Clemens *	A. F. Hunterman.		G. Bahre en G. Kinder

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen schepen te *Soerabaya.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Maart.	24	N. I.	kotter Krabbe	Mardam	Pasoeroean.
»	25	»	» Little Tot	Katjoong	»
»	—	N. I.	bark Hector.	M. Paulino	Tjilatjap.
»	26	N. I	» Kalimantan	Lie Boenting.	Banjarmass.

Vertrokken schepen van *Soerabaya.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Naar
Maart	24	Fr.	schip Bayadère.	H. Caignoux.	Nantes.
»	25	Bal.	schoener Ardjoeno	Kwa Sam.	Balie (Bad.)
»	26	Brem	schip Johanne Wilhelmine	H. Klockgieter.	Nederland.

In lading liggende schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten
Nederlandsch	Euterpe	Kuipers	Nederland	Fraser Eaton en co
»	Vriendentrouw	Greveling	»	Schimmelpenninck en co.
Nederl Indisch	Catharina	J Scharff	Moluccos.	Gezagvoerder.
Nederlandsch	Factorij.	J Jansen	Rotterdam	van Leeuwen en co.
»	Cornelia.	Jaski.	Nederland	Fraser Eaton en co.
Nederl Indisch	Almair	Sech Said	Samarang.	Gezagvoerder.
» »	Machmoedie	Sech Mohm. Bahadaar.	Amboina	»
Nederlandsch	Yssel	Visser	Nederland	Schimmelpenninck en co.
»	Maria Agnes	H. C de Boer	Amsterdam	P. Kervel en co.
Nederl Indisch	Elmachlaar	Sech Bakir	Batavia	Gezagvoerder.
» »	Atiatool Rachman	Sech Bafadul	Banka en Indramayoe	»
Nederlandsch	Zuid Beveland	Boers	Nederland	van Eck & co
»	Provincie Drenthe	Beckering	»	Schimmelpenninck & co.
»	Christiaan Huijgens	J. Muller	Amsterdam	Ruyl Cramer & co.
Nederl Indisch	Ana Serie	Sech Bakrera	Sumbawa,	Gezagvoerder.
» »	Maas Dennok.	Hadjie Sahat	Grisse.	»

Aangekomen schepen te *Indramayoe*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.
Maart	23	N. I.	bark Oey Sinjo	Kwik Samiang	Pecalongan.
»	25	Ned.	schip Nederland	P. Huidekoper	Samarang.

Vertrokken schepen van *Indramayoe.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Maart	24	N. I.	bark Oey Sinjo	Kwik Samiang	Batavia.
»	25	Ned.	schip Johannes Marinus	J. Verbrugh	Nederland.

Aangekomen Schepen te *Cheribon.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Maart	26	N. I.	bark Kim Teksing	Tjoa Hian-Ing	Palembang.

Vertrokken schepen van *Cheribon.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Maart	[illegible]	[illegible]	bark Falkul Hair	Sech Biljoen	Riouw.
»	[illegible]	[illegible]	» Maymoen	Said Kassim	Batavia.

Vertrokken schepen van *Sumanap.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Maart	16	N. I	kotter [illegible]	Bagong	Bandjermass
»	20	»	bark [illegible]	Ong Kimlin	Samarang

Aangekomen schepen te *Tagal.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Maart	23	N I	bark Inghoat	Ko Haksie	Pecalongan
»	24	Ned.	» Zeenimph	Witsen Elias	»
»	27	N. I.	» Inglie	Lwee Koga	Rembang
»	—	»	» Tjangoan	Lie Ik-Hiem	»
»	28	»	» Goanlie	Lo Sientjiang	»
»	—	»	» Cimwan	Djichiatsan	»
»	—	Ned.	» Mary Hillegonda	E. F. Prater	Semarang.

Vertrokken schepen van *Tagal.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Maart	26	Ned.	barb Paul Johan	D. Hulsiege	Nederland.
»	27	N. I.	» Inghoat	Ko Haksie	Riouw.
»	28	»	» Tandjong Pinang	I Pek-Ie	»
»	—	Ned.	» Zeenimph	Witsen Elias	Batavia.

Aangekomen schepen te *Pekalongan.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Maart	26	N. I.	bark Fathoal Wahap	Sech Biljoen	Soerabay.

Vertrokken schepen van *Pekalongan.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Maart	27	N. I.	bark Fathoal Wahap	Sech Biljoen	Riouw.

Aangekomen Schepen te *Pasoeroean.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Maart	20	N. I.	kotter Krabbe	Mardam	Soerabaya.
»	22	»	» Little Tot	Katjoong	»
»	—	»	» Paulina	Latip	»
»	—	»	schoener Sophia	Siendoe Djaya	Sumanap
»	—	Ned.	bark Willem Barends	C. Jaskie	Probolingo.
»	25	N. I.	schoener Katjong	Pa Ardie	Soerabaya.

Vertrokken Schepen van *Pasoeroean.*

Datum		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Maart	21	N I.	kotter Krabbe	Mardam	Soerabaya.
»	23	»	» Little Tot	Katjoong	»
»	—	»	» Paulina	Latip	»
»	—	»	schoener Sophia	Siendoe Djaya	»

Vertrokken Schepen van *Probolingo.*

Datum		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Maart	22	Ned.	bark Willem Barends	C Jaskie	Nederland.

Aangekomen schepen te *Bezoekie.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Maart	15	Ned.	fregatschip Jason	J. Lourens	Panaroekan.

AANGEKOMEN PASSAGIERS TE BATAVIA.

van den 31 Maart tot en met den 1 April 1857.

Met de Ned bark *Wilhelmina Catharina*, kapt. *N. M. O de Groot* de gepens kapt *Oosthout echtg.* en 1 *kind*, 2 *kinderen* van den heer *van Hessel*, mevr *Galle* 1 *kind* en 2 *bed*, 4 gepasp. *Militairen*, van *Samarang*

Met de N I bark *Lachmadie*, kapt *Said Aloei Alhasnie*, met 2 *inland. Soldaten* en 1 *Vrouw*, van *Cheribon.*

Met de N. I. bark *Oeij Sinjo*, kapt *Kwee Samjang*. met 5 *Chinezen* en 1 *Inlander*, van *Pekalongan.*

Met de N. I. brik *Tartar* kapt. *Tan Ingok*, met *Chinezen*, van *Pekalongan*

Met het Ned bark *Adriana Petronella*, kapt. *A A. Brocx*, de heeren *G. van Woe deren, F. H en B R Jansen A. E A, W. G. H, L E M.* en *E. T. W. Blommesteyn, F. A. E.* en *J A E Klaring* van *Samarang*

Met de N. I brik *Pasekan*, kapt *Hio Sitjio*, met 1 2de *Stuurman.* en 16 *Matrozen*, van het verongel. Eng schip *Gipsy*, en 2 *Chinezen*, v. *Pekalongan.*

Met de Ned bark *Maijmoen*, kapt *Said Abd Rachman bin Kassim*, de kapt. *A. Bolton*, de heeren *W Roy. E Smulten. R Scott*, met 1 *Stuurman*, en 1 *Timmerman*, benevens *Z M. troepen*, van *Cheribon.*

Met de N. I bark *Zeenimph*, kapt *J. W J Witsen Elias.* de heer *C Mulder*, en *Oosterling*, van *Pekalongan*

Met het N. I bark *Gatmier*, kapt *Sech Sehan Baoedjier*, met 1 *Arabier* van *Grissee.*

VERTROKKEN PASSAGIERS VAN BATAVIA.

van den 1 tot en met den 3 April 1857

Met de Ned bark *Jan Pieterzoon Koen*, kapt *J. Verloop*, de heeren *A N. Kotser* en *L Pererie, echtg*, en *Kind*, naar *Soerabaya*,

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia van den 30 Maart tot en met den 1 April 1857.

AANVOER.

Van Becassie per praauw sampang gez. div.

14,609 pic. rijst. *Order.*

Van [illegible] per praauw sampang gez. div.

4277 pic. rijst. *Order.*

Van Tjikandie per praauw sampang gez. div.

1800 pic. rijst. *Order.*

Van Tanara per praauw sampang gez. div.

13,347 pic. rijst. *Order.*

Van Tjabang per praauw sampang gez. div.

1739 pic. rijst. *Order.*

Van Krawang per praauw sampang gez. div.

10,842 pic. rijst. *Order.*

Van Tjelintjing per praauw sampang gez. div.

578 pic. rijst. *Order.*

Van Mauk per praauw sampang gez. div.

15.416 pic. rijst. *Order.*

Van Telok Djambie per praauw sampang gez. div.

4876 pic. rijst. *Order.*

Van Kramat per praauw sampang gez. div.

1010 pic. rijst. *Order.*

Van [illegible] per praauw sampang gez. div.

9187 pic. rijst. *Order.*

Van Tjicao per praauw sampang gez. div.

5966 pic. rijst. *Order.*

Van Gedong Gedeé per praauw sampang gez. div.

2960 pic. rijst. *Order.*

Van Bantam per praauw sampang gez. div.

1168 pic. rijst. *Order.*

Van Karang Serang per praauw sampang gez. div.

1710 pic. rijst. *Order.*

Van [illegible] per praauw sampang gez. div.

250 pic. rijst. *Order.*

Van Tagal Waroe per praauw sampang gez. div.

680 pic. rijst. *Order.*

Van Pamanoekan per praauw sampang gez. div.

670 pic. rijst. *Order.*

Van Moeara Gembong per praauw sampang gez. div.

390 pic. rijst. *Order.*

UITVOER.

Naar Singapore per Eng. schip *Eugenie*, gez. Schwalkij.

20½—3½ legg. arak. 2919 pic. rijst. *Oeij Lakeij en Lie [illegible]*

Naar China per Hamb. schip *Christian*, gez. [illegible]. agt. Bahre en Kinder.

4777 pic. rijst. *Agenten.*

65 ks. brandy. 10 md. min. water. *[illegible] en co.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.